

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ชุดที่

1

สถานภาพ และบทบาท

นางสาวอรศิริญาภัส นพกิตต์มากลั่น
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาลตาดลี (ชุมชนตาดลีคณะกิจ)
กองการศึกษา เทศบาลเมืองตาดลี จังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้สอนใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยยึดหลักการและเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นนี้ เป็นเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท
- ชุดที่ 2 สิทธิและเสรีภาพ
- ชุดที่ 3 หน้าที่และพลเมือง
- ชุดที่ 4 คุณลักษณะของพลเมืองที่ดี
- ชุดที่ 5 สังคมไทยกับการละเมิดสิทธิเด็ก
- ชุดที่ 6 การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
- ชุดที่ 7 วัฒนธรรมไทยกับการดำเนินชีวิต
- ชุดที่ 8 การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
- ชุดที่ 9 ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ชุดที่ 10 การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
ชุดนี้ใช้เวลาเรียน
2 ชั่วโมง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ใช้ควรวางแผนการดำเนินงานและศึกษารายละเอียดจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD
2. ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่ละชุด ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินการสอนตามคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
5. สรุปและประเมินผล

คำแนะนำสำหรับครู

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

2. ศึกษาและทำความเข้าใจการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจน สำหรับเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

3. เตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ให้พร้อมในการสอน

4. ครูนำเข้าสู่บทเรียน แจ้งตัวชี้วัดและจุดประสงค์ในการเรียนรู้ทุกครั้ง

5. ครูอธิบายวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับคำแนะนำสำหรับนักเรียน และขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

7. ครูชี้แจงเวลาที่ใช้ประกอบกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

8. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรให้การดูแลอย่างทั่วถึง กรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจกิจกรรมต่างๆ ต้องพยายามให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด

9. ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบความรู้พื้นฐานและความพร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน

10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ควบคุมดูแลนักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ดังนี้

10.1 การนำเสนอสิ่งที่ต้องเตรียม (Class presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นมโนคติ ทักษะการคิด กระบวนการ โดยครูอาจจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย สาธิต อธิบายและแสดงเหตุผล ใช้คำถาม ทดลอง อุปนัย เป็นต้น

10.2 การทำงานเป็นกลุ่ม (Teams) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียน 6 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน

หลังจากที่ครูจัดกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทราบบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ว่านักเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนร่วมกัน อภิปรายปัญหาร่วมกัน ตรวจสอบคำตอบของปัญหาที่ได้รับมอบหมายและแก้ไขคำตอบร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่ม ต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดจนสามารถทำงานร่วมกันได้ แล้วครูแจกบัตรกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มทำ โดยบัตรกิจกรรมที่ครูเตรียมมานั้น เป็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน และควรบอกนักเรียนว่า บัตรกิจกรรมนี้ออกแบบมาเพื่อให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม เป็นการเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย ขอให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนช่วยกันตอบคำถาม ทุกคำถามโดยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละกลุ่ม ต้องมีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการตอบคำถามแต่ละข้อให้ได้

สำหรับการกระตุ้นให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันนั้น มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

 สมาชิกในกลุ่มต้องแน่ใจว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง

 สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันตอบคำถามทุกข้อให้ได้ โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนนอกกลุ่ม หรือถ้าจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือก็ให้ขอความช่วยเหลือน้อยที่สุด

 สมาชิกในกลุ่มต้องแน่ใจว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม สามารถอธิบายคำตอบในแต่ละข้อได้

11. การทดสอบย่อย (Quizzes) หลังจากทีนักเรียนในแต่ละกลุ่มทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูก็ทำการทดสอบย่อย โดยให้นักเรียนต่างคนต่างทำแบบทดสอบ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้มา วิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

12. คะแนนพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน (Individual improvement score) คะแนนพัฒนาของนักเรียนเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนทำงานหนักมากขึ้น ในการทดสอบแต่ละครั้ง ครูจะมีคะแนนฐาน (base score) ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบย่อยที่ผ่านมา ก่อนการใช้ การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD และคะแนนพัฒนาของแต่ละคน หาได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนฐาน (คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบย่อยที่ผ่านมา) กับคะแนนที่นักเรียนสอบได้จากการทดสอบย่อยหลังจากการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ส่วนคะแนนของกลุ่ม (team score) หาได้จากคะแนนเฉลี่ย โดยการรวมคะแนนพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่ม แล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มและกำหนดเกณฑ์การคิดคะแนนพัฒนาการเรียนรู้ (Improvement point) ดังนี้

คะแนนทดสอบย่อย	คะแนนพัฒนาการ
ต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
ต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	10
เท่ากับคะแนนฐานหรือมากกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	20
มากกว่าคะแนนฐาน 10 คะแนน	30
ได้คะแนนเต็ม (ไม่พิจารณาคะแนนฐาน)	40

13. การรับรองผลงานของกลุ่ม (team recognition) เป็นการประกาศคะแนนกลุ่มให้แต่ละกลุ่มทราบ พร้อมหาคำชมเชยหรือให้ประกาศนียบัตรหรือให้รางวัลกับกลุ่มที่มีพัฒนาการของกลุ่มสูงสุดและครูควรชี้แจงกับนักเรียนว่า คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนจะได้รับจากการทดสอบ

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับ
25 – 30	ดีเลิศ
20 – 24	ดีเด่น
15 – 19	ดี

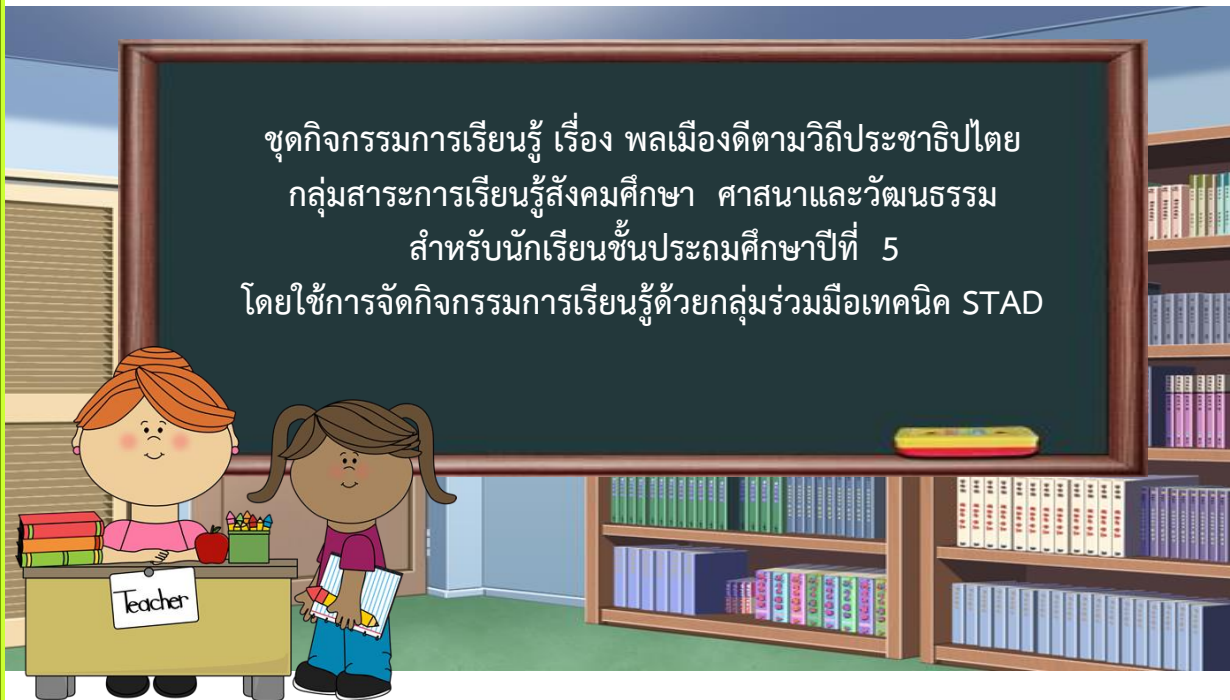
14. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา ชักถาม อภิปราย สรุป และทบทวนเนื้อหาที่เรียน
15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จในการเรียนรู้ ถ้านักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่ระบุไว้ ครูควรให้นักเรียนกลับไปศึกษากิจกรรมนั้นใหม่ๆ ในช่วงโมงซ่อมเสริม แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนให้ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

16. สรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศษส่วน ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะไว้ด้วย หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงในการใช้ครั้งต่อไป

1. แผนผังการจัดชั้นเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

แผนผังการจัดชั้นเรียนการทดสอบย่อย การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
แต่ละชุดและการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. แบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	42	ชุด
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	42	ชุด
3. บัตรเนื้อหา	จำนวน	42	ชุด
4. บัตรกิจกรรม	จำนวน	42	ชุด
5. แบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	42	ชุด
6. กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	42	ชุด
7. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	จำนวน	7	ชุด
8. บัตรเฉลยกิจกรรม	จำนวน	7	ชุด
9. เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	จำนวน	7	ชุด

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วบันทึกผลที่ได้ลงในตารางบันทึกคะแนน
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยคณะนักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 3 คน และนักเรียนอ่อน 2 คน
3. นักเรียนวางแผนการดำเนินการ โดยใช้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

3.1 หัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่

3.1.1 เป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนทำตามคำสั่งในการปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอน

3.1.2 ควบคุมดูแลการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมภายในกลุ่มให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดังรบกวนกลุ่มอื่นๆ

3.1.3 ตรวจการจัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยหลังเสร็จกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว

3.1.4 เป็นผู้ติดต่อกับครูเมื่อมีปัญหาภายในกลุ่ม

3.2 เลขานุการ มีหน้าที่

3.2.1 เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

3.2.2 เป็นผู้แจกบัตรกิจกรรมและรวบรวมส่งครู เมื่อสมาชิกทุกคนทำเสร็จเรียบร้อย

3.3 สมาชิกในกลุ่ม มีหน้าที่

3.3.1 ศึกษาบัตรเนื้อหาและทำบัตรกิจกรรม

3.3.2 ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจและให้ทันตามกำหนดโดยไม่ชวนเพื่อนคุยหรือเล่น

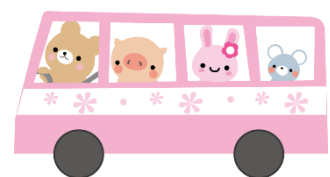
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียนและบันทึกผลที่ได้ลงในตารางบันทึกผลคะแนน

5. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมอย่างจริงจัง และไม่ชักชวนเพื่อนคุยในเรื่องอื่น และต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อนหรือดูเฉลยก่อน

หมายเหตุ

หากมีข้อสงสัยหรือเกิดปัญหาให้ถามครูผู้สอน

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

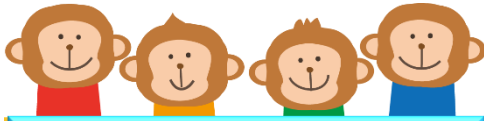
ตัวชี้วัด ส 2.1 ป. 5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี

สาระสำคัญ

การอยู่ร่วมกันในสังคมจะต้องรู้ และเข้าใจในสถานภาพซึ่งเป็นตำแหน่งหรือฐานะของบุคคลที่สังคมกำหนดขึ้น และปฏิบัติตนตามบทบาทให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเองที่ชอบธรรมมุ่งสู่ความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

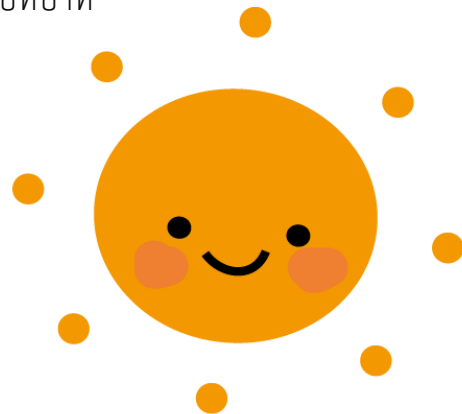
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของสถานภาพและบทบาทได้
2. บอกสถานภาพโดยกำเนิดและสถานภาพที่ได้มาภายหลัง
3. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาทได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของสถานภาพและประเภทของสถานภาพ
2. ความหมายของบทบาท
3. การปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาท

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
โดยทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องให้ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือกตอบ

1. คำว่า **สถานภาพ** ตรงกับข้อใด

- ก. รูปร่างหน้าตา
- ข. อุปนิสัย
- ค. รู้จักคิดรู้จักทำ
- ง. เป็นนักเรียน

2. คำว่า **บทบาท** ตรงกับข้อใด

- ก. ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่
- ข. ทำตามกำลังสามารถ
- ค. ทำหน้าที่ตามสถานภาพ
- ง. ทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่

3. บุคคลใดข้อใดทำตามบทบาทของตนเองได้ดีที่สุด

- ก. แม่ทำงานยุ่งมากจึงไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก
- ข. ครูมาสอนเด็กแม้จะต้องเดินทางมาด้วยความยากลำบาก
- ค. พ่อตื่นสายเพราะเมื่อคืนดูซีรีส์เกาหลีจนดึกจึงไม่ไปทำงาน
- ง. ภารโรงเก็บจานจึงไม่ทำความสะอาดเก็บกวาดโรงอาหาร

4. ข้อใดเป็นบทบาทของประชาชนที่สามารถกระทำได้ในระบอบประชาธิปไตย

- ก. ร่วมกันปิดถนนประท้วงรัฐบาล
- ข. ชุมนุมประท้วงรัฐบาลที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง
- ค. เข้าไปต่อว่ากลุ่มคนที่อยู่คนละฝ่าย
- ง. รับจ้างนักการเมืองสร้างความวุ่นวาย

5. ข้อใดเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด

- ก. สถานภาพทางสมรส
- ข. สถานภาพทางการศึกษา
- ค. สถานภาพทางครอบครัว
- ง. สถานภาพทางอาชีพ

6. สถานภาพมีความสำคัญอย่างไร

- ก. กำหนดบทบาท
- ข. ทำให้มีชื่อเสียง
- ค. ยกฐานะของตนเองในสังคม
- ง. บอกเกียรติยศของแต่ละคน

7. ข้อใดเป็นการแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นนักเรียนได้ถูกต้อง

- ก. ดูแลน้อง
- ข. ตั้งใจเรียนหนังสือ
- ค. ลอกการบ้านเพื่อนส่งครู
- ง. เชื่อฟังพ่อแม่

8. การไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ทำให้เกิดผลในข้อใด

- ก. สังคมขาดระเบียบ
- ข. เกิดความสามัคคี
- ค. สังคมสงบสุข
- ง. ฐานะดีขึ้น

9. นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทไปใช้ในลักษณะใด

- ก. การทำตัวอยู่เหนือคนอื่น
- ข. การหาผลประโยชน์จากคนอื่น
- ค. ตั้งใจเรียนหนังสือ ช่วยงานบ้าน
- ง. ดูแลความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน

10. “ครูสอนหนังสือ นักเรียนตั้งใจเรียน” ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

- ก. โรงเรียน
- ข. ครอบครัว
- ค. ความรับผิดชอบ
- ง. สถานภาพและบทบาท

สุสุสุ ลมเต ปณญ์
ผู้ตั้งใจศึกษา ย่อมได้ปัญญา

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
โดยทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องให้ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือกตอบ

ชื่อ นามสกุล
ชั้น เลขที่

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
คะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้				

การอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากจะมีกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติในการควบคุม การประพฤติและการปฏิบัติตนของสมาชิกในสังคมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยแล้ว ปัจจัยสำคัญ อีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้สังคมสงบสุขก็คือ สมาชิกในสังคมจะต้องปฏิบัติตนให้ตรงกับสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ที่ตนพึงมีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญ ที่จะช่วยให้สมาชิกในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สถานภาพ

การที่จะได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดีของสังคมได้นั้น เราจะต้องรู้และเข้าใจความหมาย ของสถานภาพ ให้เข้าใจ ดังนี้

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งหรือฐานะของบุคคลที่ได้รับจากสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคคลในสังคม ในการดำรงชีวิตในสังคมนั้นชีวิตของคนเรา จะมีสถานภาพที่แตกต่างกันในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เช่น เป็นลูก เป็นนักเรียน เป็นครู เป็นพ่อแม่ เป็นต้น

สถานภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด เป็นสถานภาพที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด โดยสังคมจะเป็นผู้กำหนด ตัวอย่างเช่น

 สถานภาพทางเพศ คือ การเกิดมาเป็นเพศชาย เพศหญิง

 สถานภาพทางครอบครัว คือ การได้เป็นพ่อ แม่ พี่ น้อง ลูก เป็นต้น

 สถานภาพทางเชื้อชาติ คือ การได้เกิดเป็นเผ่าพันธุ์เชื้อชาติใดเชื้อชาติหนึ่ง เช่น เชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน เป็นต้น

 สถานภาพทางถิ่นกำเนิด คือ การได้ถือกำเนิดอยู่ในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง เช่น คนภาคเหนือ คนภาคอีสาน คนภาคกลาง คนภาคใต้ เป็นต้น

2. สถานภาพที่ได้มาภายหลัง เป็นสถานภาพที่ได้มาจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง ตัวอย่างเช่น

 สถานภาพทางการศึกษา คือ การได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง เช่น จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นต้น

 สถานภาพทางการสมรส คือ การครองชีวิตเป็นโสด มีคู่สมรสหรือเป็นหม้าย เป็นต้น

 สถานภาพทางการเมือง คือ บุคคลที่สนใจและอยู่ในวงการเมือง ย่อมได้รับสถานภาพทางการเมือง เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เป็นต้น

 สถานภาพทางอาชีพ คือ การได้ประกอบอาชีพทำมาหากิน เช่น ทหาร ครู แพทย์ นักเรียน พ่อค้า ขวานา ขาวสวน เป็นต้น

หนูและเพื่อน ๆ
มีสถานภาพเป็นนักเรียน
ซึ่งเป็นสถานภาพ
ที่ได้มาภายหลัง

ครูมีสถานภาพเป็นครู
แต่ทุกคนมีสถานภาพได้
หลายสถานภาพนะครับ

ความสำคัญของสถานภาพ

สถานภาพเป็นสิ่งที่เฉพาะบุคคลที่จะทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น สถานภาพเป็นสิ่งที่กำหนดว่าบุคคลนั้นมีบทบาทที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร และมีความรับผิดชอบอย่างไรในสังคม เช่น นักเรียน คือ ผู้ที่มีบทบาทในการเรียนรู้วิชาความรู้ต่าง ๆ ครู คือ ผู้ที่มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ทหาร คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ในการป้องกันประเทศ เป็นต้น

บทบาท

สถานภาพเป็นตำแหน่ง บทบาทจึงต้องกระทำตามพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสถานภาพ ซึ่งสถานภาพและบทบาทจะเป็นของคู่กัน เมื่อมีสถานภาพจะต้องมีบทบาท บทบาท หมายถึง การกระทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องตามสถานภาพของบุคคล เช่น พ่อแม่มีบทบาทอบรมเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี ลูกมีบทบาทในการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ แพทย์มีบทบาทและหน้าที่ดูแลรักษาผู้เจ็บป่วย ครูมีบทบาทอบรมสั่งสอนศิลปวิทยาการให้แก่ศิษย์ สอนให้ศิษย์เป็นคนดี สอนให้รู้จักช่วยเหลือและ ตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ เป็นต้น

ความสำคัญของบทบาท

บทบาทเป็นสิ่งที่กำหนดความรับผิดชอบของบุคคลในสังคม การปฏิบัติตามบทบาทจะช่วยให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น เช่น ตำรวจมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและปราบปรามผู้กระทำความผิด เป็นต้น

บทบาทของพ่อแม่คือดูแล
และเลี้ยงดูลูก

การปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาท

สถานภาพและบทบาทมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน บุคคลที่อยู่ในสถานภาพใดก็ต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนให้สอดคล้องกับสถานภาพนั้น เพื่อความเป็นพลเมืองดีของสังคม ตัวอย่างการปฏิบัติตนตามสถานภาพและบทบาท ดังนี้

1. การปฏิบัติตนต่อครอบครัวในฐานะสมาชิกของครอบครัว มีบทบาท ดังนี้

- 1.1 เคารพเชื่อฟังบิดามารดา ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สรุ่ยสุร่าย
- 1.2 ประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีความรักใคร่ปรองดองในหมู่ญาติพี่น้อง
- 1.3 ช่วยเหลือพ่อแม่ตามความสามารถที่กระทำได้ เช่น ช่วยทำงานบ้าน

2. การปฏิบัติตนต่อโรงเรียนในฐานะเป็นนักเรียนมีบทบาท ดังนี้

- 2.1 ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามคำสั่งสอนอย่างมีเหตุผล รู้หน้าที่ในการศึกษาและขยันหมั่นเพียรในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
- 2.2 เคารพต่อบุคคลที่อาวุโสโดยมีมารยาทที่เหมาะสมกับสถานการณ์
- 2.3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด รักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม ไม่ทะเลาะวิวาท ลักขโมย
- 2.4 เสริมสร้างความสามัคคีในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

3. การปฏิบัติตนต่อชุมชนในฐานะเป็นสมาชิกของชุมชน มีบทบาท ดังนี้

- 3.1 รักษาสุขลักษณะของชุมชน เช่น ทิ้งขยะลงถังขยะที่จัดไว้ ทำความสะอาดวัด ศาลากลางบ้าน สรรน้ำประจําหมู่บ้าน
- 3.2 ร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ ลอยกระทง ประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมร่วมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด
- 3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของชุมชน
- 3.4 ช่วยรักษาวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่

ศึกษาบัตรเนื้อหาจบแล้ว
ไปทบทวนความรู้จากการทำ
บัตรกิจกรรมกันนะครับ

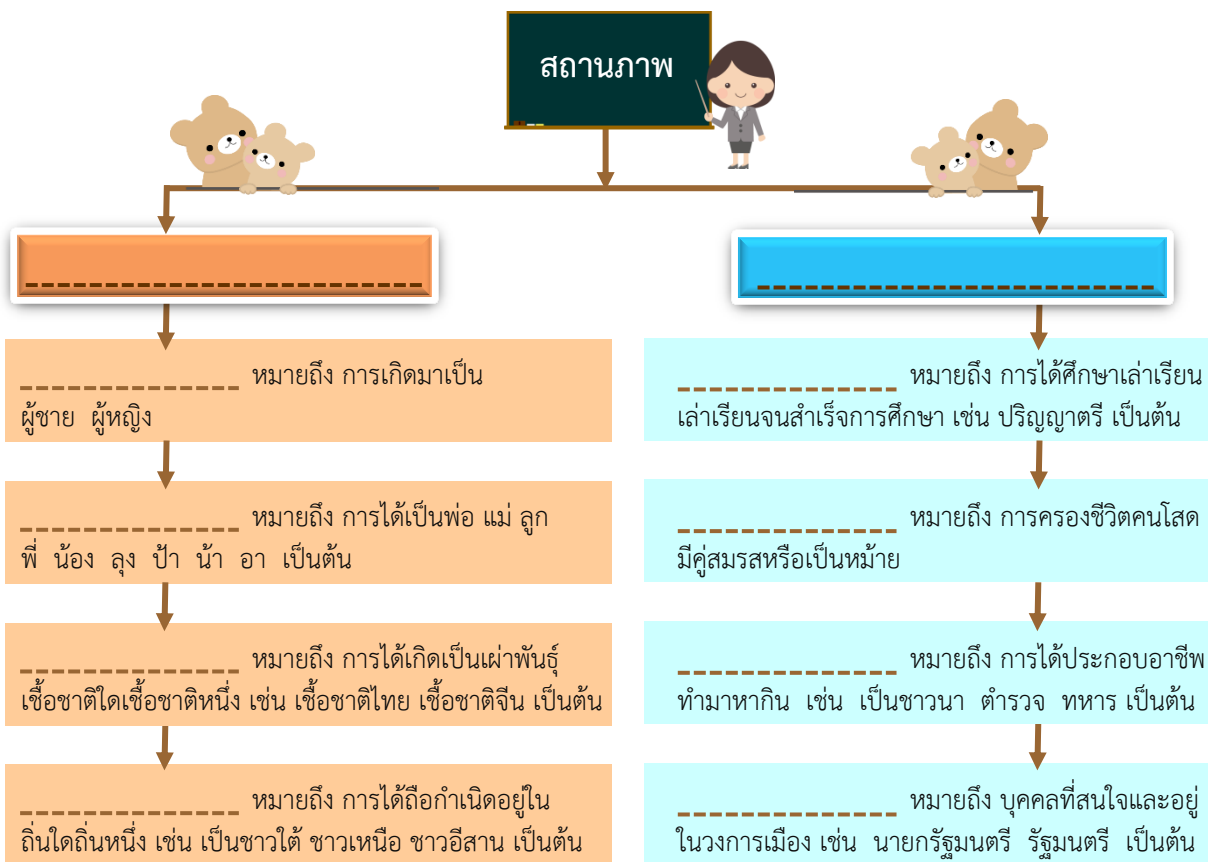

บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สถานภาพและบทบาท

ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ในกรอบข้อความนี้ ไปเติมลงในช่องว่างของแผนภูมิให้ถูกต้อง

😊 สถานภาพทางการเมือง	😊 สถานภาพทางถิ่นกำเนิด
😊 สถานภาพทางการศึกษา	😊 สถานภาพที่ได้มาภายหลัง
😊 สถานภาพทางเชื้อชาติ	😊 สถานภาพทางการสมรส
😊 สถานภาพทางอาชีพ	😊 สถานภาพทางครอบครัว
😊 สถานภาพโดยกำเนิด	😊 สถานภาพทางเพศ

บัตรกิจกรรมที่ 2
เรื่อง สถานภาพและบทบาท

คำชี้แจง

ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่สถานภาพให้มีความสัมพันธ์กัน

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	●	สถานภาพทางถิ่นกำเนิด
2. หม้าย	●	สถานภาพทางอาชีพ
3. มหาบัณฑิต	●	สถานภาพทางครอบครัว
4. สามी ภรรยา	●	สถานภาพทางการสมรส
5. คนอีสาน	●	สถานภาพทางการศึกษา
6. ผู้อำนวยการโรงเรียน	●	สถานภาพทางการเมือง
7. พ่อ แม่ ลูก	●	สถานภาพทางเพศ
8. ทหารอากาศ	●	
9. เพศชาย เพศหญิง	●	
10. นายกรัฐมนตรี	●	

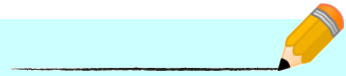

บัตรกิจกรรมที่ 3
เรื่อง สถานภาพและบทบาท

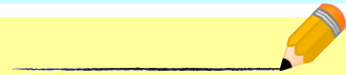

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ข้อความที่แสดงออก
ซึ่งสถานภาพที่ขัดกับบทบาทให้ถูกต้อง

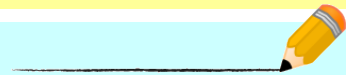
1. เป็นนักเรียนแต่ไม่เรียนหนังสือ

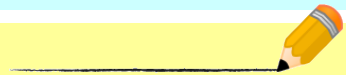
2. เป็นแพทย์แต่กลับเลี้ยงไข้ผู้ป่วย

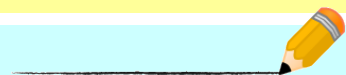
3. เป็นบิดามารดาแต่กลับไม่อบรมเลี้ยงดูบุตร

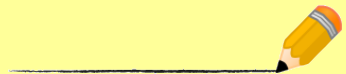
4. เป็นพี่ชายแต่ชอบรังแกน้องสาว

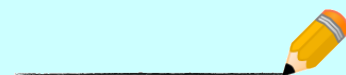
5. เป็นหัวหน้าห้องก็ต้องคอยดูแลเพื่อนๆ ในห้อง

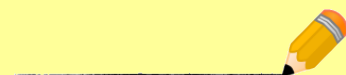
6. ร้อยเวรฝ่ายปราบปรามยาเสพติดได้รับแจ้งว่ามีการ
มั่วสุมยาเสพติดเมื่อไปจับกุมก็พบว่าบุตรชาย
อยู่ในกลุ่มวัยรุ่นจึงปล่อยตัวไป

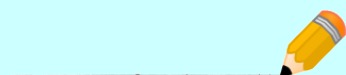
7. ครูอาจารย์ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกศิษย์
ให้เป็นคนดี

8. ตำรวจตั้งด่านจับรถ เมื่อพบผู้ไม่มีใบขับขี่
ก็ไม่เขียนใบสั่งแต่เรียกร้องเป็นเงินแทน

9. ข้าราชการรับสินบนจากการประมูล
การก่อสร้างถนนคอนกรีต

10. พนักงานธนาคารปลอมลายเซ็นลูกค้าธนาคาร
เพื่อไปเบิกเงิน

บัตรกิจกรรมที่ 4
เรื่อง สถานภาพและบทบาท

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างแล้วตอบคำถาม

ฉัตรสุดาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดี เรียนดี จึงได้รับการคัดเลือกจากทางโรงเรียนให้เป็นตัวแทนแข่งขันการตอบปัญหาชิงทุนการศึกษาในระดับจังหวัดในวันอาทิตย์ แต่คุณพ่อของฉัตรสุดาเกิดอุบัติเหตุรถชนบาดเจ็บสาหัส ฉัตรสุดาต้องรีบไปดูแลคุณพ่อที่โรงพยาบาลเพราะไม่มีใครดูแล ฉัตรสุดาจึงขอสละสิทธิ์การแข่งขันตอบปัญหา

1. สถานภาพโดยกำเนิดของฉัตรสุดา คือ
มีบทบาท คือ
2. สถานภาพของฉัตรสุดาที่อยู่โรงเรียน คือ
มีบทบาท คือ
3. สถานภาพที่ได้มาโดยความสามารถ คือ
มีบทบาท คือ
4. ฉัตรสุดาเลือกปฏิบัติตามสถานภาพ
เพราะ
5. ถ้านักเรียนเป็นฉัตรสุดา จะเลือกสถานภาพและบทบาทใด
.....
.....
.....
.....

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ โดยทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องให้ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือกตอบ

1. สถานภาพมีความสำคัญอย่างไร

- ก. กำหนดบทบาท
- ข. ทำให้มีชื่อเสียง
- ค. ยกฐานะของตนเองในสังคม
- ง. บอกเกียรติยศของแต่ละคน

2. ข้อใดเป็นการแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นนักเรียนได้ถูกต้อง

- ก. ดูแลน้อง
- ข. ตั้งใจเรียนหนังสือ
- ค. ลอกการบ้านเพื่อนส่งครู
- ง. เชื้อฟุ้งพ่อแม่

3. การไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ทำให้เกิดผลในข้อใด

- ก. สังคมขาดระเบียบ
- ข. เกิดความสามัคคี
- ค. สังคมสงบสุข
- ง. ฐานะดีขึ้น

4. นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทไปใช้ในลักษณะใด

- ก. การทำตัวอยู่เหนือคนอื่น
- ข. การหาผลประโยชน์จากคนอื่น
- ค. ตั้งใจเรียนหนังสือ ช่วยงานบ้าน
- ง. ดูแลความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน

5. “ครูสอนหนังสือ นักเรียนตั้งใจเรียน” ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

- ก. โรงเรียน
- ข. ครอบครัว
- ค. ความรับผิดชอบ
- ง. สถานภาพและบทบาท

6. คำว่า **สถานภาพ** ตรงกับข้อใด

- ก. รูปร่างหน้าตา
- ข. อุปนิสัย
- ค. รู้จักคิดรู้จักทำ
- ง. เป็นนักเรียน

7. คำว่า **บทบาท** ตรงกับข้อใด

- ก. ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่
- ข. ทำตามกำลังสามารถ
- ค. ทำหน้าที่ตามสถานภาพ
- ง. ทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่

8. บุคคลใดข้อใดทำตามบทบาทของตนเองได้ดีที่สุด

- ก. แม่ทำงานยุ่งมากจึงไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก
- ข. ครูมาสอนเด็กแม้จะต้องเดินทางมาด้วยความยากลำบาก
- ค. พ่อตื่นสายเพราะเมื่อคืนดูซีรีส์เกาหลีจนดึกจึงไม่ไปทำงาน
- ง. ภารโรงเก็บจานจึงไม่ทำความสะอาดเก็บกวาดโรงอาหาร

9. ข้อใดเป็นบทบาทของประชาชนที่สามารถกระทำได้ในระบอบประชาธิปไตย

- ก. ร่วมกันปิดถนนประท้วงรัฐบาล
- ข. ชุมนุมประท้วงรัฐบาลที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง
- ค. เข้าไปต่อว่ากลุ่มคนที่อยู่คนละฝ่าย
- ง. รับจ้างนักการเมืองสร้างความวุ่นวาย

10. ข้อใดเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด

- ก. สถานภาพทางสมรส
- ข. สถานภาพทางการศึกษา
- ค. สถานภาพทางครอบครัว
- ง. สถานภาพทางอาชีพ

ทำแบบทดสอบหลังเรียนจบแล้วไป
ตรวจคำตอบกันเลยครับ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ
โดยทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องให้ตรงกับข้อที่นักเรียนเลือกตอบ

ชื่อ นามสกุล
ชั้น เลขที่

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
คะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้				

ภาคผนวก

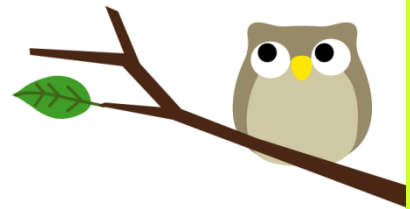
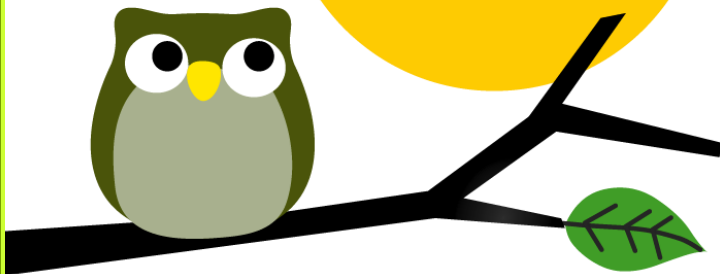

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

1. ง	6. ก
2. ค	7. ข
3. ข	8. ก
4. ข	9. ค
5. ค	10. ง

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1

เรื่อง สถานภาพและบทบาท

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ในกรอบข้อความนี้ ไปเติมลงในช่องว่างของแผนภูมิให้ถูกต้อง

- 😊 สถานภาพทางการเมือง
- 😊 สถานภาพทางการศึกษา
- 😊 สถานภาพทางเชื้อชาติ
- 😊 สถานภาพทางอาชีพ
- 😊 สถานภาพโดยกำเนิด

- 😊 สถานภาพทางถิ่นกำเนิด
- 😊 สถานภาพที่ได้มาภายหลัง
- 😊 สถานภาพทางการสมรส
- 😊 สถานภาพทางครอบครัว
- 😊 สถานภาพทางเพศ

สถานภาพ

สถานภาพโดยกำเนิด

สถานภาพทางเพศ หมายถึง การเกิดมาเป็นผู้ชาย ผู้หญิง

สถานภาพทางครอบครัว หมายถึง การได้เป็นพ่อ แม่ ลูก พี่ น้อง ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น

สถานภาพทางเชื้อชาติ หมายถึง การได้เกิดเป็นเผ่าพันธุ์เชื้อชาติใดเชื้อชาติหนึ่ง เช่น เชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน เป็นต้น

สถานภาพทางถิ่นกำเนิด หมายถึง การได้ถือกำเนิดอยู่ในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง เช่น เป็นชาวใต้ ชาวเหนือ ชาวอีสาน เป็นต้น

สถานภาพที่ได้มาภายหลัง

สถานภาพทางการศึกษา หมายถึง การได้ศึกษาเล่าเรียนเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา เช่น ปริญญาตรี เป็นต้น

สถานภาพทางการสมรส หมายถึง การครองชีวิตคนโสด มีคู่สมรสหรือเป็นหม้าย

สถานภาพทางอาชีพ หมายถึง การได้ประกอบอาชีพทำมาหากิน เช่น เป็นชาวนา ตำรวจ ทหาร เป็นต้น

สถานภาพทางการเมือง หมายถึง บุคคลที่สนใจและอยู่ในวงการเมือง เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เป็นต้น

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2

เรื่อง สถานภาพและบทบาท

คำชี้แจง

ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่สถานภาพให้มีความสัมพันธ์กัน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3

เรื่อง สถานภาพและบทบาท

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ข้อความที่แสดงออก
ซึ่งสถานภาพที่ขัดกับบทบาทให้ถูกต้อง

1. เป็นนักเรียนแต่ไม่เรียนหนังสือ

2. เป็นแพทย์แต่กลับเลี้ยงไข้ผู้ป่วย

3. เป็นบิดามารดาแต่กลับไม่อบรมเลี้ยงดูบุตร

4. เป็นพี่ชายแต่ชอบรังแกน้องสาว

5. เป็นหัวหน้าห้องก็ต้องคอยดูแลเพื่อนๆ ในห้อง

6. ร้อยเวรฝ่ายปราบปรามยาเสพติดได้รับแจ้งว่ามีการ
มั่วสุมยาเสพติดเมื่อไปจับกุมก็พบว่าบุตรชาย
อยู่ในกลุ่มวัยรุ่นจึงปล่อยตัวไป

7. ครูอาจารย์ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกศิษย์
ให้เป็นคนดี

8. ตำรวจตั้งด่านจับรถ เมื่อพบผู้ไม่มีใบขับขี่
ก็ไม่เขียนใบสั่งแต่เรียกร้องเป็นเงินแทน

9. ข้าราชการรับสินบนจากการประมูล
การก่อสร้างถนนคอนกรีต

10. พนักงานธนาคารปลอมลายเซ็นลูกค้าธนาคาร
เพื่อไปเบิกเงิน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 4

เรื่อง สถานภาพและบทบาท

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างแล้วตอบคำถาม

ฉัตรสุตาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดี เรียนดี จึงได้รับการคัดเลือกจากทางโรงเรียนให้เป็นตัวแทนแข่งขันการตอบปัญหา ขิงทุนการศึกษาในระดับจังหวัดในวันอาทิตย์ แต่คุณพ่อของฉัตรสุตา เกิดอุบัติเหตุรถชนบาดเจ็บสาหัส ฉัตรสุตาต้องรีบไปดูแลคุณพ่อ ที่โรงพยาบาลเพราะไม่มีใครดูแล ฉัตรสุตาจึงขอสละสิทธิ์การแข่งขันตอบปัญหา

1. สถานภาพโดยกำเนิดของฉัตรสุตา คือ ลูก
มีบทบาท คือ เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ คอยดูแลเลี้ยงดูพ่อแม่
2. สถานภาพของฉัตรสุตาที่อยู่โรงเรียน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
มีบทบาท คือ ตั้งใจเรียน ประพฤติดี
3. สถานภาพที่ได้มาโดยความสามารถ คือ ตัวแทนนักเรียน
มีบทบาท คือ แข่งขันตอบปัญหาขิงทุนการศึกษา
4. ฉัตรสุตาเลือกปฏิบัติตามสถานภาพ ลูก
เพราะ พ่อเป็นผู้ให้กำเนิดเลี้ยงดูมาและพ่อได้รับบาดเจ็บ
5. ถ้านักเรียนเป็นฉัตรสุตา จะเลือกสถานภาพและบทบาทใด

ให้ครูผู้สอนพิจารณาการตอบคำถามของนักเรียน

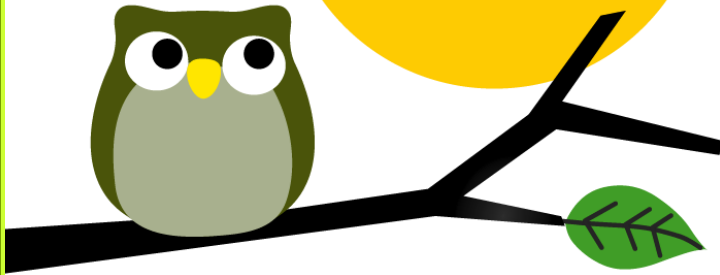

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 1 สถานภาพและบทบาท

1. ก	6. ง
2. ข	7. ค
3. ก	8. ข
4. ค	9. ข
5. ง	10. ค

บรรณานุกรม

กวิน วรกวินและคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม ป.5. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), ม.ป.ป.

กฤษณา วิเชียรเพชร. แบบประเมินผลตามตัวชี้วัดสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5.

กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2553.

_____. หนังสือที่พลเมือง : พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2559.

_____. หนังสือที่พลเมือง : วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2559.

_____. สรุปเข้มสังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2557.

เคน จันทรวงษ์. คู่มือ-เตรียมสอบสังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต, ม.ป.ป.

นงนุช สวัสดิผล. Modern สังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2554.

พรทิพย์ มณีภาค. กิจกรรมเสริมทักษะ สังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : แม็คเอ็ดดูเคชั่น, 2557.

เยาวลักษณ์ อักษรและคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม ป.5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

วัชร กมลเสรีรัตน์. ขยันท่อนสอบสังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : *

แม็คเอ็ดดูเคชั่น, 2556.

สุวรรณา ทองอ่อน. คู่มือ-เตรียมสอบสังคมศึกษา ป.5. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต, 2557.

เอกรินทร์ สีมหาศาลและคณะ. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ป.6. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ม.ป.ป.

เอกรัตน์ อุดมพรและคณะ. เก่งสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.5 เล่ม 1.

กรุงเทพฯ : พ.ศ.พัฒนา, 2558.

